

การพัฒนาโปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่องสารเป็นพิษใกล้ตัวด้วย
วิธีสอนแบบศึกษาอักษรสถานที่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษานิปที 5 โรงเรียนสวนหลวง
สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางสาวสุชาดา พจนพิมล

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุณศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-333-333-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๒๗.๙. ๒๕๔๕

A DEVELOPMENT OF AN ENVIRONMENTAL EDUCATION TEACHING PROGRAM
ON HAZARDOUS SUBSTANCES USING FIELD TRIP TEACHING METHOD FOR
PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS IN SUANLUANG SCHOOL UNDER THE
JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Miss Suchada Potjanapimol

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Elementary Education

Department of Elementary Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-333-333-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาโปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่องสารเป็นพิษใกล้ตัวด้วยวิธีสอนแบบศึกษาอกสตานที่สำหรับมัธยเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสวนหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร
โดย	นางสาวสุชาดา พจนพิมล
ภาควิชา	ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัส ทองธิว

คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

 คณบดีคณะครุศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิช ชิรภรณ์พิทักษ์)
.....

คณะกรรมการสอบบัณฑิตนิพนธ์

Sam Sank นางสาว Sam Sank

(ຮອງຄາສຕຣາຈານ໌ ດຣ.ສມພັນ໌ ຈິຕະວະດັບ)

..... ភ្នំពេញ នាយករដ្ឋមន្ត្រី និង នាយករដ្ឋមន្ត្រី

(ຮອງສາສທាពຈາກບໍລ.ສໍາລື ທອນຮົງ)

.....๙๙๗๖.....๑๐๔๘..... กิจกรรมการ
(กองศาสนบริหารฯ ดร.ดวงเดือน อ่อนปุ่ม)

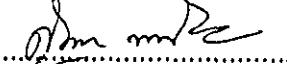
สุชาดา พจนพิมล : การพัฒนาโปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่องสารเป็นพิษ
ไกส์ตัวด้วย วิธีสอนแบบศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
สวนหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร (A DEVELOPMENT OF AN ENVIRONMENTAL
EDUCATION TEACHING PROGRAM ON HAZARDOUS SUBSTANCES USING
FIELD TRIP TEACHING METHOD FOR PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS IN
SUANLUANG SCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สำลี ทองธีรา, 200 หน้า.
ISBN 974-333-333-9.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่องสารเป็นพิษไกส์ตัวด้วย
วิธีสอนแบบศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสวนหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร
จำนวน 18 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ กลุ่มละ 6 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสารเป็นพิษไกส์ตัว แบบสอบถามความคิดเห็นของ
นักเรียนเกี่ยวกับโปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่องสารเป็นพิษไกส์ตัวด้วยวิธีสอนแบบศึกษานอกสถานที่

ผลการวิจัยพบว่า

- ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสารเป็นพิษไกส์ตัวของนักเรียนที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หลังการเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าเกณฑ์ผ่าน 80% ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านอันตรายของ
สารเป็นพิษในผลิตภัณฑ์นิดต่าง ๆ ที่พบในชุมชนสวนหลวง ด้านการจำแนกรายชื่อผลิตภัณฑ์ที่ปราศจาก
สารเป็นพิษกับผลิตภัณฑ์ที่มีสารเป็นพิษปะปื้น ด้านการปฏิบัติดินในการเลือกชื้อผลิตภัณฑ์ที่ปราศจาก
สารเป็นพิษและด้านการปฏิบัติดินในการใช้ผลิตภัณฑ์ให้ปลดภัยจากสารเป็นพิษ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
- ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสารเป็นพิษไกส์ตัวของนักเรียนที่
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หลังการเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าเกณฑ์ผ่าน 70% ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้าน
อันตรายของสารเป็นพิษในผลิตภัณฑ์นิดต่าง ๆ ที่พบในชุมชนสวนหลวง ด้านการจำแนกรายชื่อผลิตภัณฑ์ที่
ปราศจากสารเป็นพิษกับผลิตภัณฑ์ที่มีสารเป็นพิษปะปื้น ด้านการปฏิบัติดินในการเลือกชื้อผลิตภัณฑ์ที่ปราศจากสาร
เป็นพิษและด้านการปฏิบัติดินในการใช้ผลิตภัณฑ์ให้ปลดภัยจากสารเป็นพิษ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
- ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสารเป็นพิษไกส์ตัวของนักเรียนที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หลังการเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าเกณฑ์ผ่าน 60% ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านอันตรายของ
สารเป็นพิษในผลิตภัณฑ์นิดต่าง ๆ ที่พบในชุมชนสวนหลวง ด้านการจำแนกรายชื่อผลิตภัณฑ์ที่ปราศจากสารเป็นพิษ
กับผลิตภัณฑ์ที่มีสารเป็นพิษปะปื้น ด้านการปฏิบัติดินในการเลือกชื้อผลิตภัณฑ์ที่ปราศจากสารเป็นพิษและ
ด้านการปฏิบัติดินในการใช้ผลิตภัณฑ์ให้ปลดภัยจากสารเป็นพิษ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
- ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่องสารเป็นพิษไกส์ตัวด้วยวิธีสอน
แบบศึกษานอกสถานที่ พぶ.ว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าโปรแกรมการสอนนี้ดีอยู่ใน
ระดับเหมาะสมมาก โดยเฉพาะในด้านวิธีทักษะประกอบการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องที่เรียนมาก และ
นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโปรแกรมนี้มาก เช่นกัน ความคิดเห็นด้านเนื้อหาและความคิดเห็นในเรื่อง
การพาอุกศึกษานอกสถานที่จำนวน 15 ครั้ง อยู่ในระดับปานกลาง

ภาควิชา...ประถมศึกษา.....

นายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา...ประถมศึกษา.....

นายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา...2542.....

นายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....—.....

3972107027 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD : AN ENVIRONMENTAL EDUCATION TEACHING PROGRAM / HAZARDOUS SUBSTANCES / FIELD TRIP TEACHING METHOD / ELEMENTARY / BANGKOK

SUCHADA POTJANAPIMOL : A DEVELOPMENT OF AN ENVIRONMENTAL EDUCATION TEACHING PROGRAM ON HAZARDOUS SUBSTANCES USING FIELD TRIP TEACHING METHOD FOR PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS IN SUANLUANG SCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR :

ASSOC.PROF.SUMLEE TWONGTHEW,Ph.D. 200 pp. ISBN 974-333-333-9.

The purpose of this research was to develop an environmental education teaching program on hazardous substances using field trip teaching method for Prathom Suksa Five students in Suanluang school under the jurisdiction of the Bangkok metropolitan administration with 18 students divided into 3 groups. Students in each group were students in high, middle and low levels of learning achievements . The instruments of this research were achievement test and questionnaires .

The results were as follows :

1. The post-test arithmetic mean score of hazardous substances achievement of the students with high level of learning achievement was higher than stipulated criterion score at 80 % in 4 aspects : the danger of hazardous in the different products in the community , the classification of products that are non-toxic and toxic, the practical ways on how to choose the product that are non-toxic and the practical ways on how to avoid using the toxic products at the .01 level of significance.

2. The post-test arithmetic mean score of hazardous substances achievement of the students with middle level of learning achievement was higher than stipulated criterion score at 70 % in the same 4 aspects at the .01 level of significance.

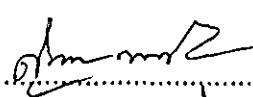
3. The post-test arithmetic mean score of hazardous substances achievement of the students with low level of learning achievement was higher than stipulated criterion score at 60 % in the same 4 aspects at the .01 level of significance.

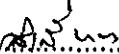
4. Most students who join in this program think the program is most appropriate especially when the video is as an instructional material. The students also perceive that joining in this program is most advantageous.The student think the content and the 15-time field trips are appropriate at the moderate level.

ภาควิชา...ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา... ประถมศึกษา.....

ปีการศึกษา...2542.....

ลายมือชื่อผู้จัด.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาawan.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.สัมฤทธิ์ ทองธิรา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาชี้นำแนวทางวิธีการศึกษานาคาวมรู้พร้อมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ขันเป็นประ予以แก่การวิจัย ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมาและ รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ยงเจริญ ที่ช่วยกรุณาตรวจสอบด้านสอดคล้องแก่ผู้วิจัย

ขอขอบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ด้วยเดือน อ่อนนุ่ม กรรมการสอบที่กรุณาตรวจสอบให้รับเส่นอ漫ะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ผู้บริหารโรงเรียน คณบดีอาจารย์ ทุกท่านของโรงเรียนสวนหลวง โดยเฉพาะอาจารย์รุจนา ตันติวิชิตเวช ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและ คำแนะนำที่เป็นประ予以ตนต่อการวิจัย ขอบคุณกองเผยแพร่และควบคุมการโฆษณาของสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยาที่สนับสนุนด้านสื่อต่าง ๆ และขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนสวนหลวง ที่ให้ความร่วมมืออย่างดีเยี่ยม

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อประโยชน์ คุณแม่กฤชนา พจนพิมล คุณตาจิตต์ มาศติด์ คุณปู่พิมล พจนพิมล คุณเยาวพา วงศ์ภักดี คุณนารีรัตน์ จิวนิชย์กุล คุณกุศล เบญจกุล และคุณสมนิษฐ์ พจนพิมล ที่สนับสนุนให้เขียนการศึกษา เป็นกำลังใจและดูแลเอาใจใส่ผู้วิจัย จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีสนับสนุนเงินทุนในการวิจัยมาตลอด และขอบคุณ บันฑิตวิทยาลัย สำนับทุนอุดหนุนการวิจัยอีกส่วนหนึ่งด้วย

ขอขอบคุณ พี่ๆและน้องๆสถาบันวิจัยชุมชนเมือง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ คุณศุภกัญญา ร้อยพิลา คุณพงษ์สิดิ ไพบูลยารักษ์ คุณกิริน์ สนเรวิวน์ คุณพรจิต แก้วสูงเนิน คุณประไพ ถนนอมทรัพย์นิภาดา คุณอมรรัตน์ วัฒนาธร คุณอมรรัตน์ โพธิทาปะนະ คุณอิศรา ໂກะສາ คุณวรรณา ศุวรรณคีรี คุณปานจันทร์ โนหงส์ คุณศุภิดา สังมรร堪าสต์ คุณณัฐรุณี กิจรุ่งเรือง คุณอุมาพร ทวีศักดิ์ คุณศุภศักดา ทมานา คุณปฤณเต แสงสว่าง คุณศศิธร นรีอิโภกาส คุณนิรนล ศุภากරณ์ คุณปฏิพักษ์ พจนพิมล รวมทั้งญาติสนิท และเพื่อนที่ดีทุกคนที่ได้ให้ ความร่วมมือ ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กติกาและระเบียบ.....	๒
สารบัญ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๔

บทที่

1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	1
1.2 รัฐดูประஸ์ของการวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
1. การศึกษานอกห้องเรียน (Outdoor Education)	
1.1 ความหมายและความสำคัญของการศึกษานอกห้องเรียน.....	14
1.2 แนวคิดและหลักในการจัดการศึกษานอกห้องเรียน.....	19
1.3 จุดมุ่งหมายของการศึกษานอกห้องเรียน.....	21
1.4 ประเภทของการจัดการศึกษานอกห้องเรียน.....	22
2. การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip)	
2.1 ความหมายของการศึกษานอกสถานที่.....	24
2.2 คุณค่าและจุดมุ่งหมายของการศึกษานอกสถานที่.....	25
2.2 ประเภทของการจัดการศึกษานอกสถานที่.....	28
2.3 แนวปฏิบัติในการจัดการศึกษานอกสถานที่.....	31
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกสถานที่.....	36

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3. โปรแกรมการสอน	
3.1 ความหมายและองค์ประกอบของโปรแกรม.....	40
3.2 การพัฒนาโปรแกรม.....	41
3.3 การประเมินโปรแกรม.....	42
4. สิ่งแวดล้อมศึกษา	
4.1 ความหมายของสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	42
4.2 เป้าหมายของสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	43
4.3 จุดมุ่งหมายของสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	44
4.4 หลักการของสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	47
4.5 การสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	52
4.6 สิ่งแวดล้อมศึกษาในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง 2533).....	55
4.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	57
5. สารเป็นพิช	
5.1 ความหมายของสารเป็นพิช.....	64
5.2 ประเภทของสารเป็นพิช.....	64
5.3 ความสำคัญและบทบาทของสารเป็นพิชในชีวิตประจำวัน.....	66
5.4 จุดประสงค์ของการสอนเรื่องสารเคมี.....	67
5.5 การจัดการสอนเรื่องสารเคมี.....	67
5.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
1. การศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐาน.....	75
2. การสร้างโปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา เรื่องสารเป็นพิชไกล์ตัวด้วยวิธีสอนแบบศึกษานอกสถานที่.....	77
3. การทดลองใช้โปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา เรื่องสารเป็นพิช ไกล์ตัวด้วยวิธีสอนแบบศึกษานอกสถานที่.....	81

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
	4. การปรับปรุงโปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่องสารเป็นพิษไอล์ตัวด้วยวิธีสอนแบบศึกษาอุกสตานที่เป็นฉบับสมบูรณ์.....	82
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		
1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสารเป็นพิษไอล์ตัวของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงปานกลางและต่ำ	89
1.1	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการทดลอง ของนักเรียนกับเกณฑ์ผ่านมาตรฐานคุณ.....	89
1.2	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ หลังการทดลอง.....	92
1.3	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 ด้าน หลังการเข้าร่วมโปรแกรมของนักเรียนกตุ่มต่าง ๆ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ผ่านของแต่ละด้าน.....	93
2	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับโปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่องสารเป็นพิษไอล์ตัวด้วยวิธีสอนแบบศึกษาอุกสตานที่.....	96
3	การนำเสนอโปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่องสารเป็นพิษไอล์ตัวด้วยวิธีสอนแบบศึกษาอุกสตานที่ ฉบับสมบูรณ์.....	98
5 สรุปผลการวิจัย ยกไปร่ายผลและข้อเสนอแนะ		
1.	สรุปผลการวิจัย.....	106
2.	ยกไปร่ายผลการวิจัย.....	108
3.	ข้อเสนอแนะ.....	112
รายการอ้างอิง.....		114

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

ก.	รายงานผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ.....	121
ข.	ข้อมูลขั้นพื้นฐานของชุมชนสวนหลวง.....	123
ค.	ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล.....	128
ง.	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	132
	ประวัติผู้เขียน.....	200

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสารเป็นพิษไอล์ตัวทั้ง 4 ด้าน หลังการทดลองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับเกณฑ์ที่กำหนดให้ คือ 80%.....	89
2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสารเป็นพิษไอล์ตัวทั้ง 4 ด้าน หลังการทดลองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับเกณฑ์ที่กำหนดให้ คือ 70%.....	90
3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์เรื่องสารเป็นพิษไอล์ตัวทั้ง 4 ด้าน หลังการทดลองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า กับ เกณฑ์ที่กำหนดให้ คือ 60%.....	91
4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 ด้านของนักเรียน กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ หลังการเข้าร่วมโปรแกรม แยกตามคะแนนความรู้แต่ละด้าน.....	92
5 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 ด้าน หลังการเข้าร่วมโปรแกรม ของนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับเกณฑ์ผ่านของแต่ละด้าน.....	93
6 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 ด้าน หลังการเข้าร่วมโปรแกรม ของนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับเกณฑ์ผ่านของแต่ละด้าน.....	94
7 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 ด้าน หลังการเข้าร่วมโปรแกรม ของนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับเกณฑ์ผ่านของแต่ละด้าน.....	95
8 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับโปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่องสารเป็นพิษไอล์ตัวทั้ง 4 ด้าน หลังการทดลอง.....	96
9 ค่าระดับความยาก และค่าอำนาจจำแนกของช่อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสารเป็นพิษไอล์ตัว.....	130